

Józef Magnuszewski

O "Tragedii żebraczej"

Pamiętnik Literacki : czasopismo kwartalne poświęcone historii i krytyce literatury polskiej 52/3, 317-318

1961

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

IV. K O R E S P O N D E N C J A

WYJAŚNIENIE DO RECENZJI Z KSIĄŻKI „JULIAN TUWIM“

W związku z recenzją książki Janusza Stradeckiego pt. *Julian Tuwim. Bibliografia* (Pamiętnik Literacki, 1961, z. 1) pragnę wyjaśnić, że z mojej winy nie zostało w recenzji zaznaczone, iż kilku informacji szczegółowych udzielił mi J. Stradecki z własnych materiałów, wyrażając przy tym zgodę na ich ogłoszenie. Są to informacje o dwóch jednodniówkach z biblioteki plockiej (s. 235), o wywiadach M. Szczęsnego (s. 236) i W. Gieysztor-Jaeckel (s. 243) oraz o artykule Z. Stahla (s. 237). Składając wyrazy ubolewania z tego powodu, niniejszym przepraszam Autora.

Jerzy Kądziela

Warszawa, 5 maja 1961 r.

O „TRAGEDII ŻEBRACZEJ“

Warszawa, dnia 12 maja 1961 r.

Szanowny Panie Redaktorze!

W Pamiętniku Literackim (rocznik LII, zeszyt 1) ukazała się napisana przez Irenę Kwilecką recenzja czeskiej publikacji zbiorowej *Franku Wollmanovi k sedmdesátinám* (Praha 1958). Recenzja ta zawiera dwa zdania, którymi jestem zainteresowany bezpośrednio; przytaczam je w pełnym brzmieniu:

„Na wstępie wypada wspomnieć, że tom zawiera także dwie prace uczonych polskich: Tadeusza Stanisława Grabowskiego zwarty a zarazem doskonale informujący artykuł pt. *Dorobek literacko-naukowy Mariana Szyjkowskiego* oraz Józefa Magnuszewskiego *Z rozważań nad »Tragedią żebraczą«* («Geneza, powiązania literackie»). Ponieważ w zasadniczym zarysie obie prace znane są już z publikacji ogłoszonych w Polsce, omawianie ich jest tu zbędne“ (s. 257—258).

Jest oczywiście sprawą recenzenta, którym pracom poświęca uwagę, a którym nie. W danym jednak wypadku rzecz wymaga sprostowania.

Zasadniczy zrąb mego wymienionego w recenzji artykułu określiłem już w tytule. Dokładniej zaś mówiąc, stanowią go rozważania nad problemem żebractwa w XV—XVI w. w skali europejskiej, nad ówczesną europejską prozą naukową i prawniczą temu problemowi poświęconą oraz nad jego refleksami w literaturze pięknej, zwłaszcza niemieckiej (S. Brant, T. Murner, anonimowa satyra niemiecka

z terenu Śląska). Na tym tle rysuje się szerszy kontekst historyczno-kulturalny polskiego dramatu. Są dalej w artykule ustępy poświęcone echem *Tragedii zebraczej* w utworach późniejszych.

Spraw tych czytelnik nie znajdzie w moich pracach ogłoszonych w Polsce, choćby z tego względu, że wyłoniły się one w trakcie dociekań i poszukiwań, nieraz dosyć żmudnych, przeprowadzonych przeze mnie później. Ponieważ *Tragedia zebracza* może jeszcze nieraz interesować naszych polonistów, sprostowanie powyższe nie jest chyba zbędne.

Proszę przyjąć wyrazy poważania

Józef Magnuszewski